

TILL OMO I OKTOBER

*Kvinnor ger förslag – män fattar beslut
(etiopiskt ordspråk)*

Ett av mina arbeten här i Etiopien är att arbeta som rådgivare inom Mekane Yesuskyrkans kvinnoarbete. I maj gjorde vi den första resan inom vårt projekt för att göra ledarskapet inom kyrkan mer jämlikt. De sista 12 dagarna i oktober var det dags igen. Nu till en del av Etiopien som för mig varit en helt vit och okänd fläck på kartan, till den sydvästra synoden av Mekane Yesuskyrkan.

Naturen i söder

Lördag 21 oktober

Vår inhyrde chaufför Dereje kom klockan 7 och vi äntrade svenska missionens Landcruiser och hämtade upp Aberash vid mötesplatsen Meganenja. Skönt att inte behöva köra själv och eftersom vi alla hade ätit frukost gick det som i ett huj att komma till Sodo nästan 40 mil söderut, där vi åt en försenad lunch. I Arba Minch väntade Mariam som arbetar som kvinnosekreterare i Sydvästra synoden. Det var hon som planerat vårt program - att vi skulle få möta församlings – och distriktsledare i synoden och stärka förståelsen för kvinnornas plats och bidrag i kyrkans tjänst. Målgruppen är alltså inte i första hand kvinnor, utan ledare på alla nivåer. Målet är att fler församlingar uppmuntras att kalla kvinnor till tjänst. Men också förstås att kvinnorna får större självförtroende att ta ansvar i kyrka och samhälle. Inom Mekane Yesuskyrkan finns det nu närmare 5 miljoner medlemmar, i 20 synoder. För nio år sedan fattades ett beslut att kvinnor får prästvigas, men än så länge finns det endast 7 kvinnor som prästvigts – och närmare 3000 män. En trolig orsak till detta kan vara att beslutet togs på hög nivå, utan diskussion på församlingsnivå. Vårt projekt har som mål att föra diskussionen där den hör hemma – bland dem som kallar tjänare till tjänst, alltså bland dem som arbetar i församlingarna. Efter en god middag kom synodens president, Qes Katama, för att hälsa på oss och för att be för oss och för vårt uppdrag i hans synod. Kändes mycket bra.

Söndag 22 oktober

När jag gick ut för att känna på luften såg jag en hel drös stora 4-hjulsdrivna bilar köra in på kyrkans område. Det visade sig vara en grupp danskar på studieresa med en tidigare missionär som ledare, Qes Arne. Aberash predikade utifrån frågan ”vad är kyrkan?” Jag fick också ge en hälsning utifrån en av dagens texter 1 Joh. 2:10 Kyrkan är en gemenskap i ljuset - i kärlek - av alla åldrar och raser - kvinnor och män tillsammans. Vi alla behöver varandra. Efteråt fick vi veta att det var 2322 personer i kyrkan den här dagen. Inte illa! Också församlingens ledning ville be för oss, så vi stannade kvar i kyrkan en stund efter

gudstjänsten. Väggyrningen i kyrkan illustrerar bibelordet i Ps 65 ” ”Etiopien ska lyfta sina händer mot Gud”

Lunch tillsammans med Angama Angasa, ungdomssekreteraren som arbetar tillsammans med Mariam och som skulle följa med oss på resan. Det visade sig att han varit en av stipendiaterna till Sverige för några år sedan, då jag hade varit kontaktperson med några av dem som varit i Norra Västerbotten. Så vi kände ju varandra redan! Efter lunchen fick vi söndagsvila, innan det var dags att ge sig iväg mot Konso för att tillbringa natten där. Nu kom vi inte iväg riktigt som planerat och det hann bli mörkt innan vi var framme. En dryg mil innan vi kom till Konso tog vägen slut och det var en stor forsande flod där vi skulle köra! Vad göra? Vi trodde nog att vi skulle bli kvar i bilen över natten och förberedde oss för det. Efter ca tre timmar kom en bil liknande vår och körde modigt över vattnet som säkert runnit undan en del. Skönt att få sova i säng i en tidigare missionärsbostad i Konso, där det bott isländska och norska missionärer. Helt godkänd utetoa. Bokhyllan gillade jag, men inte Aberash. Varför bara böcker på norska!? Jag fick dock mitt lystmäte på Ole Hallesby och Rosenius Samlade skrifter.

Mekane Yesuskyrkan i Arba Minch, ”Etiopien ska lyfta sina händer mot Gud”

Måndag 23 oktober

Tidig avfärd för att komma fram till Omo i tid. Frukost fick vi i staden Braille, injira med ägggröda – enqual firfir – min favoritfrukost i Etiopien. Vi träffade några ur stammen *braille*, som består av 17 familjer endast – 75 personer, några av dem verkade vana vid att posera för turister. Efter 27 mil på någorlunda bra grusvägar kom vi fram till Omo-floden, som rinner ut i Turkana sjön i Kenya. Installerade oss och fick välja om vi ville åka båt eller bil till Kappusia, som vi skulle besöka. För min del var valet lätt – var ganska mätt på att åka bil, men Aberash var rädd för att åka båt. Ragnar som arbetar med out-reach i Omorate tog oss i sin båt och var ganska kallsinnig inför de oroliga frågorna om det fanns krokodiler i floden. ”Jo, det händer att man kan få armen avbiten...”

Barn av stammen *Braille* i byn med samma namn”

Framme vid målet fanns det en hel välkomstkommitté från stammen dassenech, som gärna visade upp sina träbåtar. Deras hälsningsfras lyder ”- Komis up!” på vilken man svarar ”-Jamis up”. En grupp av olika åldrar var samlad i en skolsal för att lära sig läsa.

Ragnar berättade att kanske 50 av de ca 50000 dassenech kan läsa. Men vi fick se att Barnens bibel finns översatt till deras språk, samt Lukas och Markus evangelium. Vi fick också se deras "hus", som i storlek kan jämföras med minsta sortens fjälltält. Jag försökte inte ens gå in i denna gräshydd – tror inte att jag hade klarat att krypa in genom den låga "dörren" – öppningen.

Tisdag 24 oktober

Efter en natt då det regnat åkte vi tillbaka till staden Turmi, där vi skulle ha första undervisningspasset om "Kvinnors roll i kyrkans tjänst". Där satt de tillsammans, folk från stammarna dassenech och hammer under samma tak! Annars så krigar de mest med varandra. Där fanns också det första hammerparet som gift sig kristet och nu fått barn. Det blev lite svårt att göra sig hörd dock, eftersom ett våldsamt regn hamrade på plåttaket. När vi efter en snabblunch på "Turmi Sheraton" begav oss iväg mot Jinka, blev det återigen tvärstopp vid en strid flod. Ungefär som en flytande chokladpudding där vi skulle köra ... Vi fick vackert stanna över natten på Mekane Yesuskyrkans hostel i Turmi. Se bilder till vänster.

Onsdag 25 oktober

Uppstigning kl. 6 för att komma i tid till Jinka där en stor grupp väntade från morgonen. Nu var floden betydligt mindre och vi kunde köra över. Vi passerade en hel massa olika folkstammar, som Angama kunde presentera för oss. Det var *erbore*, *tsemah*, *heraille* och *bana*-stammarna. I Jinka är de flesta *ari* och *male*, och de arbetar bland *mursi*, *bodii*, *bome* och *haatse*-folken. De allra flesta av de här stammarna utom *ari* och *male* lever i bushen och skickar inte sina barn till skola. Några av dem vi passerade var målade över hela kroppen och gick på styltor på vägen.

En nybliven mor som tillhör *hammer*-folket

Flod som chokladpudding – och morgonen därpå

Torsdag 26 oktober

Frukost hos ett norskt läkarpar som arbetar på sjukhuset i Jinka, som numera drivs av regeringen med kapacitetsförstärkning av Mekane Yesuskyrkans partners. Fick en guidning av Dr Tor-Leif och var sedan med om morgonbönen på sjukhuset. Åhörarna kom från de olika stammarna runt omkring stan. Ordet från Upp. 3:20 fick en ny innebörd för mig då han fick visa på en dörr och hur man knackar på den – för många av åhörarna var en dörr ett okänt begrepp!

Mursi-kvinnor med läppbricka

De t 13 milen från Jinka till Konso gick tämligen smärtfritt - även om jag tror att vi började känna av sittmuskeln på den dåliga vägen. Att komma tillbaka till Konso var lite som att komma hem och kvällen blev tidig.

Fredag 27 oktober

Här hade vi en hel dags undervisning i Orlanda kyrka, från 9 – 17. Ca 100 deltagare varav 1/3 kvinnor från stammarna *konso* och *gumaide*. Det var distriktsledare och kvinnosekreterare, ungdomssekreterare och kvinnokommitteer, pastorer, evangelister och 14 bibelskoleelever med lärare. Min hälsning tolkades både till konsinja och amharinja. Vid utvärderingen sas bland annat:

- tidigare var vi alltid var för sig. Nu har vi fått vara tillsammans (präst)
- jag är väldigt glad – men jag är väldigt svag. Bed för mig. (kvinna)
- Vi måste få fortsätta på detta sätt – tillsammans.

Lördag 28 oktober

Lite av en vilodag. Efter frukosten kom distriktsledaren , Ato Kusse Kushushu och tog med oss till en genuin konsoby tvärsöver gatan från Mekane Yesuskyrkans område. För att komma in i byn fick man gå genom flera stenmurar i en labyrint, som var till för att förvillra fienderna tidigare. Vi fick se platsen där Ato Kusse var född som hans farfar hade byggt, platsen där de unga pojkarna initieras i vuxenlivet och platsen där de väljer sina ledare som sitter 18 år i taget. Det fanns en speciellt varm hydda för ammande mödrar och en plats där männen snabbt kunde ta sina sput och färdiglagad matsäck när fara hotade. Matsäcken åt man upp på kvällen om ingenting oroande hände. En mycket intressant promenad!

Varm hydda där ammande kvinnor får bo.

Efter lunch åkte vi iväg till Gidole, och det blev mer och mer bördigt av sorghum och vete. En tragisk syn var att se hur kaffebuskarna undan för undan byts ut mot chat! Det ger mer pengar till staten ... Vägen var brant och Mekane Yesuskyrkans område stort och välskött. Vid gästhuset där vi fick bo odlade de både äppelträd och Artemiza, en ört som gör att HIV/Aids-sjuka återfår aptiten.

Söndag 29 oktober

Kl 7 på morgonen var det inte tuppen som väckte oss utan vacker klang från kyrkklockan utanför vårt fönster. Mot morgonen regnade det massor och jag insåg att jag hade helt fel kläder med mig. Det var KALLT!

Lärdom: Vart man än i Etiopien träder
Kan det vara bra med varma kläder!

Församlingen hade bibelstudium från kl. 9 och gudstjänsten började kl. 10. Den unge mötesledaren i spetsiga skor uppmanade folk att be och i en halvtimme bad man verkligen – högt och tyst, med och utan ord, med sång och lovprisning. Aberash' predikan tolkades förtjänstfullt av en kvinna från amharinja till gidolinja. Efter gudstjänsten auktion av vidlök, sockerbetor, bönor och en säck majs.

Vi träffade en kvinna som hela sitt liv, mer än 50 år, hade varit evangelist. Hon berättade för oss hur hon kommit till tro. Hennes första barn var dödssjukt och de hade betalat både pengar, skörd och djur till trollkvinnan, men ingenting hade hjälpt. Hon mötte en präst, som kom emot henne med öppna armar. Han sa att om hon gav sin högra hand till Jesus, skulle han ta emot henne. Hon gav båda händerna och mötte Jesus. När barnet dog två dagar senare fick hon höra att hon inte behövde sörja, för barnet hade kommit till himlen. - Är inte döden bara slutet? var hennes förvånade fråga, så hade hon trott tidigare. Efter en kort tid blev hennes mor sjuk och hon trodde att hon skulle dö. Hon också tog emot Jesus och levde tills bara för några år sedan.

Efter lunchen var det möte i kyrkan igen! Men nu var mina öron trötta på amharinja, så jag beslöt mig för att stanna hemma och ta igen mig.

Måndag 30 oktober

Vi hade en workshop med bibelskolan i Gidole tillsammans med ledarna från hela distriktet, 64 medlemmar. Efter lunch fick vi se en cafeteria som drivs av drivande kvinnor i distriktet och åkte tillbaka till Arba Minch. Med två äppelträd att plantera på Entoto, som ligger lika högt och kan vara lika kallt som Gidole.

Tisdag 31 oktober

Vi hade morgonbön med synodens anställda, ca 25 personer och avtackade Mariam och Angama som hade ordnat allt så bra för oss. Här arbetar man med stammarna *zeisse*, *gobasse*, *gamo (dorze)* och *gofa*. På kontoret träffade vi bland annat Wro Hirut Beyene som samordnar bibelöversättningar inom synoden. På vår resa hade vi ju fått en

presentation av några av de 16 stammarna som synoden arbetar med. Middag åt vi på ett fint hotell i staden med synodens president och en av evangelisterna. Det var intressant att höra hur han arbetar med några av stammarna. Han hade fått fin kontakt med hövdingen i en stam *erbore* som har några fruktansvärda traditionella skadliga bruk.

Bland annat så menar man att ett barn som får sin första tand i överkäken kommer att föra med sig förbannelse till byn och därför måste dödas. Det finns en speciell klippta där man kastar sina barn. Efter samtal med hövdingen har han börjat tänka om, och uppmanat sitt folk att inte göra så mer. Men det tar lång tid att ändra på gamla traditioner. Rosen i restaurangen gav lite ljus i mörkret.

Onsdag 1 november

Tillbaka till Addis på en 50 mil bra väg. Lite tokigt kändes det att åka, trots att vi varit borta i 12 dagar. Arbetet var inte slutfört! Den dag vi åkte hade Mariam vårt program för ca 100 deltagare inom Arba Minch distrikt. Angama, som hade varit med oss på resan och som skulle hjälpa henne, blev tvungen att åka på sorgehus, eftersom en släkting till hans fru hade dött. Resten av veckan fortsatte Mariam och Angama till de övriga distrikten inom synoden med vårt program att uppmuntra till kvinnligt ledarskap och utmana församlingarna att kalla kvinnor att tjäna i församlingen, även som prästvigda. I denna kyrka som växer så snabbt, behövs alla goda krafter som ledare, både män och kvinnor. Vårt motto inom Mekane Yesuskyrkans kvinnoarbete är

Together we can make a difference
Tillsammans kan vi åstadkomma en förändring

